

Kirkelivet, men ønskede at bane Vej for denne paa den ene eller den anden Maade, hvorledes man saa end maatte stille sig over for Spørgsmaalet om Menighedsraadsinstitutionen.

At betragte denne som et selvskrevet og uundværligt Led i enhver Kirkeforfatning kunde Landemodet ikke gøre til sin Anskuelse, fordi der baade principielt set og historisk set gives Kirkeforfatninger, som hjemle Menigheden Delagtighed i Kirkens Styrelse uden nogen paabuden almindelig Indførelse af Menighedsraad. Eksempelvis blev der saaledes mindet om det Forslag til en Kirkeforfatning, som findes Pag. 738 fg. i den trykte Beretning om Forhandlingerne i den kirkelige Kommission af 1868. At man ikke ventede sig noget af Menighedsraads Indførelse som almindelig, men *isoleret* Foranstaltning, fandt sit Udtryk i Resolutionerne II. og III. tilsammentagne, hvis Hovedformaal var at fremsætte Begæring om en Kirkeforfatning, der ogsaa gav Menighederne Delagtighed i Kirkens Styrelse, maaske med Menighedsraad under kirkelige Garantier, maaske uden disse Raad som integrerende Led af Forfatningen.

Denne reserverede Holdning over for Spørgsmaal om Menighedsraad tør ikke forundre. Sagens lange Forhistorie her i Landet tyder paa, at der ikke er nogen virkelig Trang til Stede for saadanne Raad; særdeles mange Steder ere Forholdene af den Natur, at Menighedsraadene, selv om de vælges under kirkelige Garantier, ville blive til liden eller ingen Nytte, og dersom de tilvejebragtes uden saadan Garanti, vilde blive til Skade for det kirkelige Liv.

ad IV.

Denne Resolution er for Viborg Stifts Vedkommende et bestemt Dementi af den, uden mindste Hjemmel i Dagspressen fremsatte Paastand, at Betænelighederne ved de kirkelige Lovforslag hidrøre fra Gejstlighedens Uvillie imod at give Menighederne Indflydelse paa Præsteembedernes Besættelse. Hverken paa Landemodet eller uden for Landemodet har jeg hørt nogen af Præsterne ytre sig imod Genoptagelsen af denne Menighedernes gamle, ved Tidernes Ugunst mistede Rettighed. Paa Grundlag af Enigheden herom førtes Forhandlingen om den ønskeligte Form for Genoptagelsen. Da man ikke havde ubetinget kunnet tilraade Indførelsen af Menighedsraad, vedtoges Begæring om den under IV. 1. angivne Fremgangsmaade ved Præstevalg. I Erkendelsen af, at mange veltjente Præster ville med Hensyn til Forfremmelse blive ilde stødte, naar Præstevalg indføres under den ene eller den anden Form, hvad andetsteds fra er tilstrækkeligt godtgjort ad Erfaringens Vej, kunde Landemodet ikke undlade at fremsætte Begæring om en Præstelønningslov, som kunde bøde paa nævnte Mislighed. Af rent kirkelige Grunde maatte man ogsaa lægge megen Vægt paa Punkterne IV. 3. og IV. 4.

ad V.

Det havde været ønskeligt, om Landemodet havde kunnet nedsætte et Udvalg, som efter Gennemarbejdelse af samtlige Lovforslag havde kunnet forelægge en Betænkning. Men for at denne skulde kunne faa Betydning som Landemode-Udtalelse, maatte nødvendigvis en fornyet Sammenkaldelse af Stiftets Gejstlighed have fundet Sted til fortsat Forhandling og endelig Afstemning, og derom kunde der paa Grund af Stiftets Beliggenhed og Præsteskabets økonomiske Vilkaar ikke være Tale. Kun til et Mindretal af Præsterne kunde den Forventning stilles, at de senere hen paa Sommeren igen vilde kunne indfinde sig til længere Forhandling i Viborg. At fremkalde en Udvalgsbetænkning og forelægge den til Drøftelse af en saadan *mindre* Kreds af Præsterne og indsende det saaledes vedtagne som en Udtalelse fra Stiftets udvidede Landemode kunde jeg ikke anse for forsvarligt.